

Lotz Károly (1833-1904)

Venusz, 1900 körül

Olaj, vászon, 50x160 cm
Jelezve jobbra fent: Lotz K.

Jean Auguste Dominique Ingres: A „nagy” Odaliská, 1814, Louvre, Párizs

Proveniencia:

- Schickedanz Albert építész és családjának tulajdonából

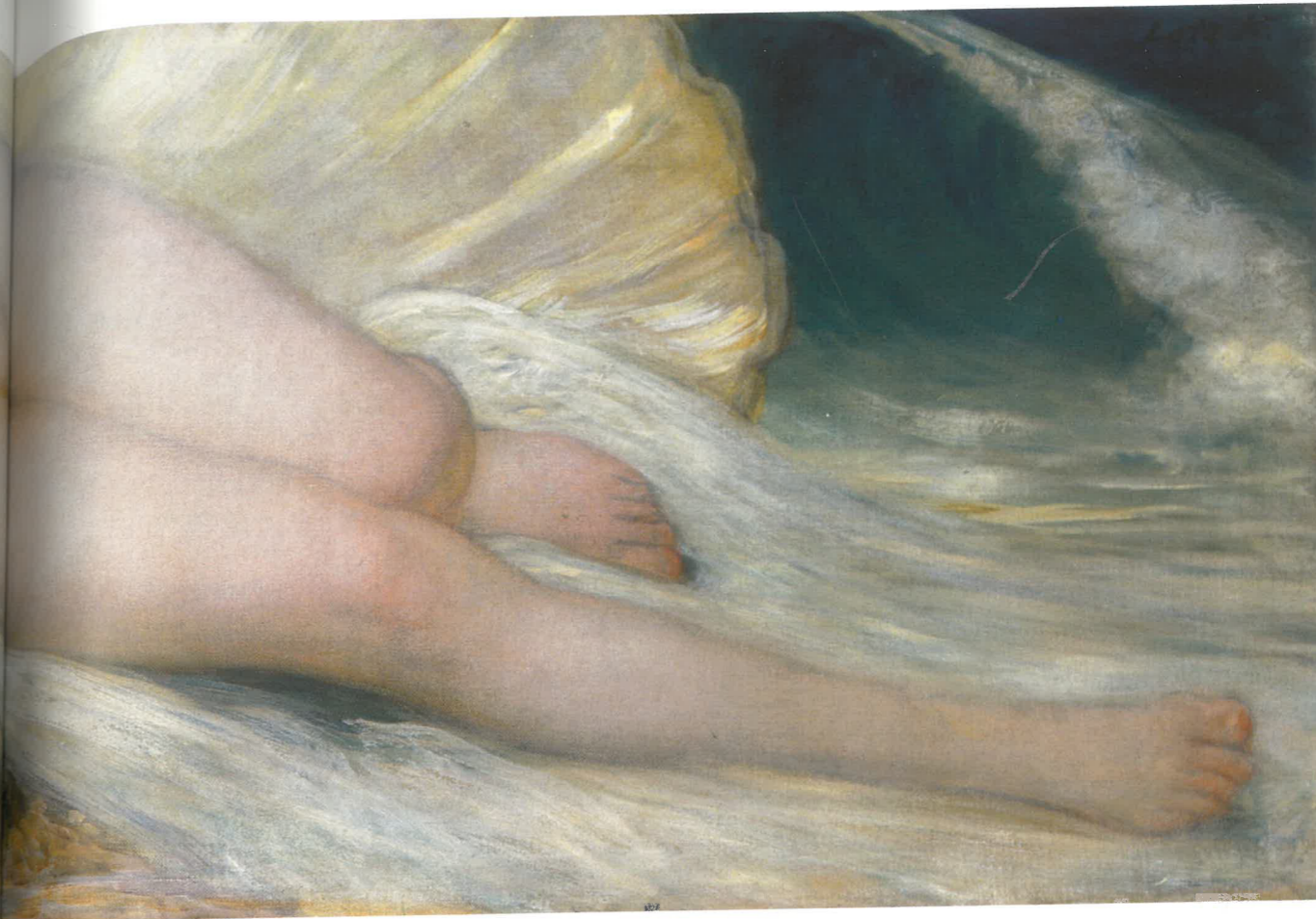
Kiállítva:

- Lotz kiállítás. Múcsarnok, 1905, katalógus: 21.
- Grosse Berliner Kunstausstellung. Berlin, 1910, katalógus: 1503
- Esposizione Internazionale di Belle Arti. Roma, 1911, Ungheria, katalógus: 129.
- Lotz Károly emlékkiállítás. Ernst Múzeum, 1916, katalógus: 93.

Kiállítva és reprodukálva:

- Lotz Károly emlékkiállításának képes tárgymutatója 1833-1933. Országos Magyar Képzőművészeti Társulat, Múcsarnok, katalógus: 303.
- A modell. Női akt a 19. századi magyar művészetben. Magyar Nemzeti Galéria, 2004, katalógus: VII-20.

Kikiáltási ár: 10 000 000 Ft / 40 000 EUR

Lotz Károly aktfestészetének egyik legjelentősebb és legjobban dokumentált alkotása a *Venusz*, az utóbbi hét évtizedben szinte teljesen eltűnt a hazai közönség szeme elől. Az 1933-as nagy centenáriumi Lotz-kiállítás után csupán a Magyar Nemzeti Galéria 2004-es akt-kiállítása tette ismét láthatóvá a művet. A *Venusz* jelentőségét nemcsak az adja, hogy az elmúlt száz esztendő csaknem valamennyi Lotz-kiállításán bemutatták, de ezenkívül Berlinben és Rómában is szerepelt a magyar nemzeti kiállítási pavilonokban. Berlinben például László Fülöp *XIII. Leó pápa portréjával*, Benczúr *Millenniumi hódolatával*, s Mednyánszky *Verekedés után* című képével egy teremben állították ki. Értékét külön növeli, hogy a kompozíció eredeti tervét, a kagylóból születő Vénusz alakját Lotz a Szépművészeti Múzeum új épülete reneszánsz csarnokának lunettái közé képzelte el, s hogy a kép első tulajdonosa a Szépművészeti Múzeum tervezője, Schickedanz Albert volt. Schickedanz különös módon jutott hozzá alkotótársa, Lotz Károly kompozíciójához: „*Lotznak egyszer nem volt vászna és erre a festményre akarta ráfesteni újabb kép-gondolatát. Csak az utolsó percben mentette meg Schickedanz a kompozíciót a megsemmisüléstől. Ilyen kevésre becsülte a hallatlan termékenységével*

dolgozó Lotz kész remekműveit. Nem csoda, hiszen még több szunnyadt a lelkében.” Schickedanz Vilma (aki később a kép tulajdonosa volt) közlése alapján jegyezte le Ybl Ervin, Lotz első monográfiusa a történetet 1938-ban. A festmény – a hátoldalára ragasztott kézzel írt címke alapján – 1916-ban Schickedanz özvegyétől került be az Ernst Múzeum kiállítására. Az akkor már eladó kép ára tizenötezer korona volt (ugyanebben az évben Mednyánszky legjobb tájképeihez 4-5000 koronáért lehetett hozzájutni).

Lotz többször is megfestette a fekvő Vénusz alakját, a jelen verzió azonban a legnagyobb változat a Vénusz-képek között. Ybl Ervin a kép történetének bemutatása mellett érzékletes szavakkal ecsetelte a kép festői erőit is: „...*valóságos áldozati kép a pogány szépség oltárán. [...] Minden könnyű, szinte leheletfinom [...] A szíporokázó gyöngyházfényben azonban nem vesz el semmi sem a formaszépségből. Lotz öreg korában is hitvallást tett az eszményi szép tiszteletéről.*”

Bellák Gábor